

СТАНОВИЩЕ

от

Проф. д-р Христо Кожухаров, д.м

МУ „Проф. д-р П. Стоянов” – Варна
Началник на Втора психиатрична клиника към МБАЛ”Св. Марина” –
Варна

Относно: Конкурс за доцент в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. **Психология** (Патопсихология, невропсихология, диференциална психология) със заповед на Ректора на Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“ №4 от 13.01.2021г. като външен член на научното жури за кандидата д-р Миглена Кръстева Кръстева- Иванова, д.пс, хоноруван преподавател към катедра „Психология“ и лекар при Медико психологичен комплекс при Варненски Свободен „Черноризец Храбър“.

Биографичен профил и професионално развитие на кандидата:

Д-р Миглена Кръстева завършва висше медицинско образование, професионална квалификация лекар през 1993г. в Медицински Университет- Варна, със специализация по Обща медицина през 1995г. Като в този период работи като лекар- терапевтично консултиране на възрастни и деца в медицински център «Европа», гр. Варна. Професионалният ѝ път продължава до 1998г. като лекар- терапевт към Детски седмични заведения за деца със соматични и психични заболявания, след което до 2002г. оглавява филиал Детски ясли и филиал Консултиране на деца възрастни към Дирекция Здравеопазване и социални дейности. От 2002г. е хоноруван асистент към катедра «Обществени науки» при Варненски Свободен Университет като придобива образователно квалификационна степен „Магистър“ по психология, „Психология и психопатология на развитието“ през 2007г., Варненски Свободен Университет „Черноризец храбър“. От 2011г. е назначена за хоноруван преподавател към катедра «Психология» при Варненски Свободен Университет, практикувайки и

като лекар в Медикопсихологичен комплекс при университета от 2002г. В качеството си на преподавател води лекции и упражнения към катедрите в пет от академичните дисциплини. Основната ѝ дейност е в две сфери – преподавателска и лекар терапевт- консултант в Медикопсихологичния комплекс при Университета, участвайки и като водещ в разнообразни проекти и тренинги, свързани с адаптацията на хора с уверждания и генерализирани разстройства на развитието и други разстройства от аутистичния спектър, Национална програма за подобряване на майчиното и детското здравеопазване, програми подобряващи педагогическия процес при различни състояния. Участва в изграждането на Институт за психологично консултиране на ВСУ, в който се провеждат програми от следдипломна квалификация за психолози, лекари, социални работници и други професии в областта на детската консултативна практика и психосоматика. Разработва и апробира авторска програма за следдипломна квалификация в областта на психологичното консултиране на деца и юноши и детската психосоматика. През 2013г. придобива образователно научна степен „Доктор“ с тема „Когнитивни нарушения в модела на възприемане на света и себе си при юноши с проблемно поведение“- Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“, Юридически факултет, катедра „Психология“, като и след това продължава да надгражда уменията си, участвайки в семинари, тематично свързани с психологична диагностика и консултиране.

Обща характеристика на научно-изследователската и приложна дейност на кандидата

Общата публикационна активност на кандидата, представена за рецензия включва 13 научни публикации от които 2 монографии, 1 студия, 10 статии, публикувани в сборници и периодични издания.

Представената монография, издадена през 2020г. „Нашите „чужди“ деца/ Мултимодален /интегративен/ модел за психологично консултиране на юноши с дезадаптивно поведение“ дава професионален отговор на въпроси, свързани с периода на юношеството и разкрива практически техники, приложени в психологичното консултиране в тази възрастова група. Монографията е представена за рецензия от едно хабилитирано

лице, изложена в пълен текст в научния труд, съгласно правилника на Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“.

Съдържанието на монографията представлява съществен принос от научно изследователски и практически характер. Практическата полза от представения труд е изведения модел за психологична интервенция в юношеска възраст. Този модел е качествен напредък в методиката на прилагане на психологическото консултиране.

Съчетанието на теоретичната подготвеност, уменията за работа с юноши и дългогодишната практическа дейност на автора прави монографията ценно четиво за всички, интересувачи се от тематиката-професионалисти и родители.

Втората монография- „Първичното интервю в индивидуалната психологична практика“, издадена през 2020г. представя опита на автора като психолог- консултант с деца и юноши в дългогодишна практика. Монографията е представена за рецензия на две хабилитирани лица, също изложени в пълен текст в научния труд, съгласно правилника на Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“. Монографичният труд е с неоспорими приноси в теоретичното представяне и реалното приложение на психологичното интервю като отново трябва да се подчертае съчетанието от задълбочения анализ на учения и способността за предаване на специфични техники, изведени от дългогодишната практика с деца и юноши.

Студията „Подходи и техники за психологично консултиране при ПТСР“ е издадена в съавторство през 2012г. и е съчетание на представянето на основни насоки, цели и принципи на терапевтичните интервенции заедно със спецификата в консултирането в детска възраст. Разгледани са техники от психодинамичния и когнитивен подход като интегративна стъпка за работа при този тип разстройства със значителна практическа насоченост.

В публикациите на д-р Кръстева, д.пс. могат да се обособят разнообразни *тематични области*, което показва нейните широки интереси и подготовка като учен и практик:

Първата тематична област е свързана с проучване на проблемите на детска и юношеска възраст като са засегнати аспекти от една на страна на диагностиката, а от друга- на психологичното въздействие и

консултиране. Работата с деца и юноши е специфична, изключително индивидуална при всеки отделен случай и свързана не само с теоретична подготовка за физиологичните и психологични особености на отделните възрастни периоди от раждането до юношество, но и със специални умения, придобивани единствено в практиката. В публикациите си кандидатът излага наблюдения не само при подрастващите, но и при възрастни, именно което я изгражда като интегративен учен и специалист.

Във втората тематична област се групират наблюденията върху две базово различни нозологични единици, наблюдавани в ранна възраст-генерализираните разстройства на развитието и емоционални и поведенчески разстройства с начало, типично за детството и юношеството с представена отлична теоретична подготовка. Публикациите са свързани както с диагностиката, така и с възможните психологични интервенции. Представени са клинични случаи от практиката, което е съществен приложен принос на разработките.

Третата тематична област е в сферата на психологичната диагностика, от една страна и възможностите за психологично консултиране, от друга. Засегнати са съвременни теми като психогенетиката (генетика на поведението) и методите на невропсихологична оценка, което извежда в обективното поле психологията и я представя като точна, а не абстрактна наука. Психологичните интервенции са представени през погледа на когнитивно-поведенческия подход, едновременно с психодинамичния- като белег за холистичен, цялостен възглед върху принципите за психологична работа. Това е редно да се отчете като принос в преосмислянето и адаптирането на методите в психологичните интервенции.

Четвъртата тематична област е свързана експлорациите в предходните области в индивидуален и групов сетинг. Разкриват се преимуществата по посока на психодиагностика и на психологично консултиране в двете противоположни, но взаимно допълващи се конфигурации в психологичната работа.

Уместно е да се заключи, че д-р Кръстева, д.пс. успешно съчетава познанията си като лекар и психолог, представяйки задълбочено широките си теоретични интереси в умел практически интегративен подход и умее

да работи в екип, както със специалисти от своята и сходни области, така и със специалисти от по-широкия кръг на приложните науки.

Учебно–преподавателска дейност на кандидата

Д-р Миглена Кръстева, д.пс. има 18 години преподавателски стаж. Стажът е натрупан във Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“ като хоноруван преподавател. В това си качество си води лекции и упражнения по дисциплините Диференциална психология, Основи на невропсихологията и Патопсихология в редовна и задочна форма на обучение при катедра „Психология“ на Юридически факултет.

Заключение:

Съгласно представените от д-р Миглена Кръстева, д.пс материали по конкурса, считам, че кандидатът **отговаря** на условията за заемане на академична длъжност „доцент“ съгласно Закона за развитие на академичния състав на РБ и Правилника за неговото приложение, а също и според Правилника за развитие на академичния състав на Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“.

Актуалността и значимостта на представените научни разработки, високото равнище на подготовка, солидната практическа и преподавателска дейност на кандидата са основание с убеденост да дам **положителна оценка** и да предложа на уважаемото Научно жури, да гласува за заемането на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Патопсихология, невропсихология, диференциална психология) от д-р Миглена Кръстева Кръстева-Иванова, д.пс.

гр. Варна
04.02.2021

Изготвил становището:

Проф. д-р Христо Кожухаров, д.м